

ISBN: 978-625-90026-1-3

STAKongre
Sanat ve Tasarım Araştırmaları

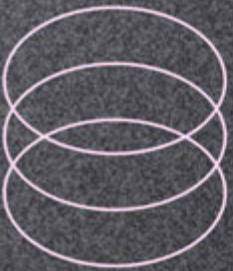
Gelecekte bir yerde

Somewhere in the future

Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu
Symposium on Art and Design Research

Bildiri Kitapçığı
Abstract Book

2026

www.stakongre.org

Editör/ Editor
Öğr. Gör. Dr. İrem Fulya Özkan

Gelecekte bir yerde

Somewhere in the future

Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu Özet Kitapçığı
Symposium on Art and Design Research Abstract Book

20-21 Şubat / February 2026

Editör / Editor

Öğr. Gör. Dr. İrem Fulya Özkan

KURULLAR

BOARDS

Akademik Düzenleme ve Organizasyon Kurulu

Öğr. Gör. Dr. İrem Fulya  zkan | İmtiyaz Sahibi
Prof. Birsen  eken
Prof. Ayşegül Türk
Doç. Merve Ersan
Öğr. Gör. Dr. Belgin İpek
Dr. Öğretim  yesi Sonia Lotfi
Dr. Öğretim  yesi Ayla Acar
Öğr. Gör. Mustafa İpek
Öğr. Gör. Yeliz Bilir

Editör

Öğr. Gör. Dr. İrem Fulya  zkan

Bilimsel Danışma ve Hakem Kurulu

Prof. Birsen  eken
Prof. Ayşegül Türk
Prof. Dr. Erol Kılıç
Doç. Merve Ersan
Doç. Dr. Aysun Cançat
Doç. Nuri Sezer
Doç. Semih Delil
Doç. Dr. Metin Kuş
Doç. Dr. Aydın Zor
Doç. Dr. Sabire Soytok
Dr. Öğretim  yesi Sonia Lotfi
Dr. Öğretim  yesi Emel  irişoğlu
Dr. Öğretim  yesi Gökçe Uzgören
Dr. Öğretim  yesi Burhan şohoğlu
Dr. Öğretim  yesi Ayla Acar
Dr. Büşra Kılıç
Dr. Öğretim  yesi Deniz  zeskici
Dr. Öğretim  yesi Sema  zeskici
Dr. Öğretim  yesi Ozan Küçükusta
Öğr. Gör. Dr. Cihan Aybay
Öğr. Gör. Dr. Sinem İnnap
Arş. Gör. Dr. Eda Türkay
Arş. Gör. Dr. Ayşe Seray Engin

Yayım Yeri

Türkiye –  evrimiçi (www.stakongre.org)

Yayım Tarihi

21.02.2026

ISBN

978-625-90026-1-3

Academic Organization and Executive Committee

Lect. Dr. İrem Fulya  zkan | Publisher
Prof. Birsen  eken
Prof. Ayşegül Türk
Assoc. Prof. Merve Ersan
Lect. Dr. Belgin İpek
Asst. Prof. Sonia Lotfi
Asst. Prof. Ayla Acar
Lect. Mustafa İpek
Lect. Yeliz Bilir

Editor

Lect. Dr. İrem Fulya  zkan

Scientific Advisory and Review Board

Prof. Birsen  eken
Prof. Ayşegül Türk
Prof. Dr. Erol Kılıç
Assoc. Prof. Merve Ersan
Assoc. Prof. Dr. Aysun Cançat
Assoc. Prof. Nuri Sezer
Assoc. Prof. Semih Delil
Assoc. Prof. Dr. Metin Kuş
Assoc. Prof. Dr. Aydın Zor
Assoc. Prof. Dr. Sabire Soytok
Asst. Prof. Sonia Lotfi
Asst. Prof. Emel  irişoğlu
Asst. Prof. Gökçe Uzgören
Asst. Prof. Burhan şohoğlu
Asst. Prof. Ayla Acar
Dr. Büşra Kılıç
Asst. Prof. Deniz  zeskici
Asst. Prof. Sema  zeskici
Asst. Prof. Ozan Küçükusta
Lect. Dr. Cihan Aybay
Lect. Dr. Sinem İnnap
Res. Asst. Dr. Eda Türkay
Res. Asst. Dr. Ayşe Seray Engin

Place of Publication

Türkiye – Online (www.stakongre.org)

Date of Publication

21 February 2026

ISBN

978-625-90026-1-3

Sunuş

Preface

“Gelecekte Bir Yerde” Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu (Online), sanat ve tasarım alanlarında geleceğe ilişkin düşünme biçimlerini disiplinlerarası bir zeminde tartışmaya açma amacıyla gerçekleştirilmiştir. Zaman, mekân, belirsizlik, öngörü ve spekülasyon kavramları ekseninde kurgulanan sempozyum, henüz gerçekleşmemiş olana yönelik araştırma pratiklerini kuramsal ve yöntemsel bağlamda değerlendiren özgün katkıları bir araya getirmiştir.

Sempozyum süreci boyunca, sanat ve tasarım araştırmalarının yalnızca mevcut olguların çözümlemesine dayanan bir alan olmadığı; aynı zamanda olasılık üretimi, gelecek senaryoları geliştirme ve eleştirel tahayyül kurma kapasitesine sahip bir düşünsel zemin sunduğu ortaya konmuştur. Bu doğrultuda sunulan bildiriler; görsel sanatlar, grafik tasarım, endüstriyel tasarım, mimarlık, medya sanatı, görsel kültür, sanat tarihi ve tasarım kuramı alanlarında geleceğe ilişkin kuramsal açılımlar, yöntem önerileri ve eleştirel perspektifler geliştirmiştir.

Hakem değerlendirme sürecinden geçirilerek programa dâhil edilen çalışmalar, disiplinlerarası etkileşimi güçlendirmiş; farklı kuramsal arka planlardan gelen araştırmacılar arasında verimli bir akademik diyalog zemini oluşturmuştur. Sempozyumun çevrimiçi formatta gerçekleştirilmesi, ulusal ve uluslararası katılımı artırmış; düşünsel paylaşımın mekânsal sınırları aşan bir nitelik kazanmasına olanak sağlamıştır.

Bu süreçte katkı sunan tüm konuşmacılara, bildiri sahiplerine, bilimsel danışma ve hakem kuruluna, editöryal ekibe ve organizasyon kuruluna teşekkür ederiz. Sempozyum kapsamında üretilen çalışmaların, sanat ve tasarım araştırmalarında geleceğe yönelik kuramsal ve yöntemsel tartışmalara kalıcı katkılar sunmasını temenni ederiz.

Akademik Düzenleme ve Organizasyon Kurulu

The “Somewhere in the Future” International Symposium on Art and Design Research (Online) was convened with the aim of fostering an interdisciplinary dialogue on future-oriented modes of thinking within the fields of art and design. Structured around the concepts of time, space, uncertainty, foresight, and speculation, the symposium brought together original contributions that examined research practices directed toward the not-yet-realized within both theoretical and methodological frameworks.

Throughout the symposium, it was emphasized that research in art and design extends beyond the analysis of existing phenomena. Rather, it constitutes an intellectual ground capable of generating possibilities, constructing future scenarios, and cultivating critical imagination. The presented papers developed theoretical expansions, methodological propositions, and critical perspectives concerning the future across visual arts, graphic design, industrial design, architecture, media art, visual culture, art history, and design theory.

The studies included in the program, selected through a peer-review process, strengthened interdisciplinary interaction and established a productive academic dialogue among researchers from diverse theoretical backgrounds. The online format of the symposium further enhanced national and international participation, enabling scholarly exchange to transcend spatial boundaries.

We extend our sincere gratitude to all speakers, contributors, members of the Scientific Advisory and Review Board, the editorial team, and the organizing committee for their valuable contributions. We anticipate that the works presented within the scope of the symposium will offer lasting contributions to theoretical and methodological discussions on the future in art and design research.

Academic Organization and Executive Committee

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Ömer Faruk Çıfci	1
Geleceğin Ekran Mantığı: Dikey Oran, Algı ve Reklam Filmi Kurgusunun Dönüşümü	
The Future Screen Logic: Vertical Aspect Ratio, Perception and The Transformation of Commercial Film Editing	
Özge Emirkadı	2
Grafik Tasarımda İnsan Eli ve Makine Arasında Kalan Gelecek	
The Future Between Human Hand and Machine in Graphic Design	
Yeliz Bilir	3
İnsan Yaratıcılığı ile Algoritmik Üretim Arasında Reklamın Geleceği	
The Future of Advertising Between Human Creativity and Algorithmic Production	
Bekir Hüseyin Tekin	4
Gelecekte Bir Yerde İnsan Odaklı Mimari Tasarım: Fikir Aşamasında Yapay Zekânın Yeri	
Human-Centred Architectural Design Somewhere in The Future: The Role of AI in The Idea Stage	
Nazif Özdemir	5
Metaverse ve Sanat: Yeni Sergileme Pratikleri ve Sürükleyici Kûratorlük	
Metaverse and Art: New Exhibition Practices and Immersive Curatorship	
Ümmü Seleme Rûmeysa Özkafa	6
Geleceğin Ambalajı: Sürdürülebilirlik, Veri-Temelli Tasarım ve Deneyim Ekonomisi	
The Future of Packaging: Sustainability, Data-Driven Design, and the Experience Economy	
Dilara Bilir	7
Algoritmik Üretim Bağlamında Müzikal Eser ve Simülasyon Problemi	
The Problem of the Musical Work and Simulation in the Context of Algorithmic Production	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Tarık Babayiğit	8
Akıllı Tekstillerde Döngüsellik ve Yüksek Teknoloji Gerilimi Circularity and High-Tech Challenges in Smart Textiles	
Nesil Türkyılmaz	9
Yapay Zekâ Çağında Grafik Tasarımda Mesleki Kimliğin Dönüşümü The Transformation of Professional Identity in Graphic Design in the Era of Artificial Intelligence	
Kadriye Gayin Taymur	10
Hesaplanamayan Yüzeyler: Yapay Zekâ Sonrası Seramik Pratikler Uncomputable Surfaces: Post-AI Ceramic Practices	
Ramazan Belge	11
Narkissos Mit'in Resim Sanatındaki İfade Biçimleri Forms of Expression of the Narcissus Myth in the Art of Painting	
Salih Ezen	12
Biçimden Fikre: Modern Sanatta Redüksiyonun Evrimi From Form to Idea: The Evolution of Reduction in Modern Art	
İlgın Özer	13
Dijital Sergilemede Zaman ve Arşivleme Dinamikleri Temporal and Archival Dynamics in Digital Exhibition Practices	
Emre Ateş	14
Müze Mekânsallığında Fiziksel Sınırların Reddi ve Hafızanın Dijital Temsili The Rejection of Physical Boundaries in Museum Spatiality and the Digital Representation of Memory	
Alp Dogan Erciş	15
Espas Kavramı: Resim ve Heykel Sanatında Boşluk, Derinlik ve Mekân Üzerine Bir İnceleme The Concept of Space: An Examination of Emptiness, Depth, and Space in Painting and Sculpture	

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Geleceğin Ekran Mantığı: Dikey Oran, Algı ve Reklam Filmi Kurgusunun Dönüşümü

The Future Screen Logic: Vertical Aspect Ratio, Perception and The Transformation of Commercial Film Editing

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk Çiftçi¹

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Simav Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Veri Tabanı, Ağ Tasarımı ve Yönetimi Bölümü, Kütahya, Türkiye.
omerfaruk.ciftci@ksbu.edu.tr

Özet

Bu bildiri, dikey video kültürünün yaygınlaşmasıyla reklam filmi kurgusunun nasıl dönüştüğünü “geleceğin ekran mantığı” üzerinden inceler. Mobil ekranın ergonomisi, başparmakla kaydırma hareketi ve algoritmaların yarattığı akış, izleme deneyimini kesintisiz bir seçme-eme döngüsüne çeviriyor. Bu yeni ortamda reklam filmi, belirsizlik koşullarında işleyen bir tasarım sorununa dönüşür: izleyicinin neyi, ne zaman ve hangi bağlamda izleyeceği öngörülemezken, “kurgu kararları ilk saniyelerde “durdurma” etkisi yaratmak zorundadır.

Çalışma, dikey oranı salt teknik bir format olarak değil, zaman ve mekân deneyimini dönüştüren algısal bir çerçeve olarak ele alır. Bu perspektiften dikey kadrajın odağı merkezileştirmesi, hızlanan tempo ve mikro-anlatı yapıları, sessiz izleme alışkanlığının tipografiyi anlatının taşıyıcısı haline getirmesi ve üretken yapay zekâ destekli animasyon araçlarının modüler üretim mantığını güçlendirmesi birlikte değerlendirilir.

Analiz, dikey reklam filmlerinde “kanca” odaklı açılışların standart hale geldiğini; okunurluk ve ritim dengesinin yeni bir kurgu ölçütüne dönüştüğünü; sahne ve mesaj bloklarının artık değiştirilebilir modüller gibi tasarlandığını ve böylece varyant üretiminin hızlandığını gösterir. Reklam filmi artık tekil bir eser olmaktan çıkmış, farklı senaryolara göre uyarlanabilen spekülasyon prototipler haline gelmiştir. Sonuç olarak bildiri, dikey ekran rejiminin reklam filminde estetik tercihleri, montaj mantığını ve üretim ekonomisini “henüz-olmayan” gelecek senaryoları üzerinden yeniden şekillendiren bir alan açtığını ortaya koyar.

Anahtar Kelimeler: Dikey video, ticari film kurgusu, algoritmik akış, dikkat ekonomisi, yapay zekâ animasyonu.

JEL Kodları: M37, Z11, O33.

Abstract

This paper examines how the proliferation of vertical video culture has transformed advertising film editing through the lens of “future screen logic.” Mobile screen ergonomics, thumb-scrolling behavior, and algorithmic feeds have turned the viewing experience into a continuous cycle of selection and elimination. In this new environment, advertising film becomes a design problem operating under conditions of uncertainty: when it’s unpredictable what, when, and in what context viewers will watch, editing decisions must create a “stopping” effect within the first few seconds.

The study approaches the vertical format not merely as a technical specification, but as a perceptual framework that transforms experiences of time and space. From this perspective, it examines together the vertical frame’s centering of focus, accelerated tempo and micro-narrative structures, how silent viewing habits have made typography a carrier of narrative, and how generative AI-powered animation tools have strengthened modular production logic.

The analysis shows that “hook”-focused openings have become standard in vertical advertising films; the balance between readability and rhythm has turned into a new editing criterion; scenes and message blocks are now designed as interchangeable modules, thus accelerating variant production. Advertising film has shifted from being a singular work to becoming speculative prototypes adaptable to different scenarios. Ultimately, the paper argues that the vertical screen regime has opened a field that reshapes aesthetic choices, montage logic, and production economics in advertising film through “not-yet” future scenarios.

Keywords: Vertical video, commercial film editing, algorithmic feed, attention economy, ai animation.

JEL Codes: M37, Z11, O33.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Grafik Tasarımda İnsan Eli ve Makine Arasında Kalan Gelecek

The Future Between Human Hand and Machine in Graphic Design

Arş. Gör. Özge Emirkadı¹ ¹Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Halı Tasarımı Programı, Gaziantep, Türkiye.
ozgeemirkadi2@gmail.com

Özet

Grafik tasarımın tarihsel gelişimi, teknolojik üretim araçlarının yalnızca işlevsel değil, aynı zamanda düşünsel ve kültürel etkilerini de yansıtan bir süreci ortaya koymaktadır. Sanayileşme sonrası dönemde bireysel üretimin yerini seri üretime bırakması, tasarımcı kimliğini dönüştürmüştür; buna tepki olarak Arts and Crafts hareketi el emeği ve estetik niteliği ön plana çıkarmıştır. Takip eden yıllarda Bauhaus, üretim ile estetik arasında bir denge kurmaya çalışırken, Modernizm işlevsellik ve sadeliğe yönelmiş; Postmodernizm ise bağlam, anlam ve yoruma vurgu yaparak standartlaşmaya eleştirel yaklaşmıştır. Günümüzde yapay zekâ destekli tasarım araçlarının hızla yaygınlaşması, geçmişte yaşanan bu dönüşümlerle benzer bir kırılmayı yeni bir bağlamda ortaya koymaktadır. Bu çalışma, grafik tasarımda insan dokunuşunun, sezgisel kararların ve yaratıcılığın dijital çağda nasıl bir rol oynayacağını tarihsel bir perspektifle değerlendirmektedir. Sanayi sonrası dönemden bugüne kadar yaşanan teknolojik dönüşümler ışığında, üretim biçimlerinin grafik tasarımcı kimliği üzerindeki etkisi irdelenmiştir. Çalışmanın amacı, insan merkezli yaratıcı değerlerin teknoloji karşısında nasıl korunabileceğini ya da yeniden tanımlanabileceğini tartışmaktır. Araştırma sorusu, yapay zekânın yaratıcı süreci yönlendirdiği bir ortamda özgünlük, sezgi ve yaratıcı özelliğin nasıl evrileceğidir. Yöntem olarak tarihsel-kuramsal bir çerçeve benimsenmiş; uygulamalı üretim yerine kavramsal analiz yürütülmüştür. Elde edilen temel bulgu, teknolojik gelişmelerin yalnızca üretim araçlarını değil, aynı zamanda tasarımcının karar verme gücünü ve etik sorumluluğunu da yeniden tanımladığıdır. Böylece çalışma, grafik tasarımın geleceğine dair düşünsel bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Grafik tasarım, yapay zekâ, tasarım kuramı, mekanizasyon.

JEL Kodları: Z11, Z19, O39.

Abstract

The historical development of graphic design reveals a process reflecting not only functional but also intellectual and cultural impacts of technological production tools. In the post-industrial period, the shift from individual craftsmanship to mass production transformed the identity of the designer; in response, the Arts and Crafts movement emphasized handwork and aesthetic quality. In the following years, Bauhaus aimed to balance production and aesthetics, while Modernism leaned toward functionality and simplicity. Postmodernism critically approached standardization by emphasizing context, meaning, and interpretation. Today, the widespread use of AI-assisted design tools signals a new rupture, echoing past transformations in a contemporary context. This study explores how human touch, intuitive decision-making, and creativity may function in the digital age from a historical perspective. Within the framework of technological shifts from the post-industrial era to the present, it examines the impact of evolving production methods on the identity of graphic designers. The aim is to discuss how human-centered creative values can be preserved or redefined in the face of advancing technologies. The research question asks how originality, intuition, and creative subjectivity might evolve in an environment where AI guides the creative process. Using a historical-theoretical approach, the study relies on conceptual analysis rather than practical implementation. The main finding suggests technological advancements not only transform production tools but also redefine the designer's decision-making capacity and ethical responsibilities. Accordingly, the study contributes a critical perspective on the future of graphic design.

Keywords: Graphic design, artificial intelligence, design theory, mechanization.

JEL Codes: Z11, Z19, O39.

Emirkadı, Ö. (2026, 20-21 Şubat). *Grafik tasarımda insan eli ve makine arasında kalan gelecek* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde: Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, Çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20-21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20-21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

İnsan Yaratıcılığı ile Algoritmik Üretim Arasında Reklamın Geleceği

The Future of Advertising Between Human Creativity and Algorithmic Production

Öğr. Gör. Yeliz Bilir¹ ¹İstanbul Gelişim Üniversitesi, Bilgisayar Destekli Tasarım Ve Animasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye.
ybilir@gelisim.edu.tr

Özet

Bu çalışma, yapay zekâ temelli içerik üretiminin çağdaş reklam tasarımında yaratıcı özne, yazarlık ve görsel anlam üretimi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Araştırma, algoritmik üretimin reklam tasarımında yaratıcılığın epistemolojik ve estetik temellerini nasıl dönüştürdüğünü sorgulamaktadır. Çalışma, yaratıcılığı bilişsel üretkenlik bağlamında ele alan yaklaşımlar, teknik yeniden üretim tartışmaları ve algoritmik kültür kavramı çerçevesinde kuramsal olarak temellendirilmektedir. Reklam, insan niyeti ile hesaplamalı sistemlerin etkileşim içinde olduğu ve görsel retorik aracılığıyla anlamın kurulduğu dinamik bir alan olarak değerlendirilmektedir. Nitel araştırma deseni kapsamında 2022–2025 yılları arasında üretilmiş, yapay zekâ destekli ve insan merkezli üretim süreçlerine sahip on iki uluslararası reklam kampanyası karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Veri seti görsel çıktılar, yaratıcı brifler, üretim anlatıları ve yaratıcı profesyonellerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden oluşmaktadır. Göstergibilimsel ve söylem çözümlemesine dayalı analiz yazarlık izleri, biçimsel tutarlılık, kavramsal derinlik, özgünlük algısı ve retorik yapı üzerinde yoğunlaşmıştır. Bulgular algoritmik sistemlerin hız, ölçeklenebilirlik ve veri temelli kişiselleştirme sağladığını ancak estetik standartlaşma ve öngörülebilir görsel kalıplar üretme eğiliminde olduğunu göstermektedir. İnsan merkezli süreçler ise bağlamsal duyarlılık, kavramsal risk alma ve çok katmanlı sembolik kurgu açısından daha yüksek yoğunluk sergilemektedir. Hibrit modeller tasarımcının küratör, eleştirel editör ve stratejik karar verici rolünü güçlendirmekte ve yaratıcılığı teknolojik altyapılarla ilişkili dağıtık ve ilişkisel bir süreç olarak yeniden tanımlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, reklam tasarımı, yaratıcılık, algoritmik kültür, görsel retorik.

JEL Kodları: Z11, M37, O33.

Özet

This study examines the impact of AI-driven content generation on creative agency, authorship, and visual meaning in contemporary advertising design and investigates how algorithmic production transforms the epistemological and aesthetic foundations of creativity in advertising. The research is theoretically grounded in cognitive approaches to creativity, debates on technical reproduction, and the concept of algorithmic culture, conceptualizing advertising as a dynamic field in which human intentionality and computational systems interact and meaning is constructed through visual rhetoric. Adopting a qualitative research design, the study conducts a comparative analysis of twelve international advertising campaigns produced between 2022 and 2025 through AI-assisted and predominantly human-centered workflows. The dataset includes visual outputs, creative briefs, production narratives, and semi-structured interviews with creative professionals. A semiotic and discourse-analytic framework is employed to examine markers of authorship, stylistic coherence, conceptual depth, perceived originality, and rhetorical construction. Findings indicate that algorithmic systems enhance speed, scalability, and data-driven personalization yet tend to generate aesthetic standardization and predictable visual patterns, whereas human-centered processes demonstrate greater contextual sensitivity, conceptual risk-taking, and multilayered symbolic construction. Hybrid models strengthen the designer's role as curator, critical editor, and strategic decision-maker and redefine creativity as a distributed and relational process shaped by technological infrastructures and human agency.

Keywords: Artificial intelligence, advertising design, creativity, algorithmic culture, visual rhetoric.

JEL Codes: Z11, M37, O33.

Bilir, Y. (2026, 20–21 Şubat). İnsan yaratıcılığı ile algoritmik üretim arasında reklamın geleceği [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde: Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, Çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Gelecekte Bir Yerde İnsan Odaklı Mimari Tasarım: Fikir Aşamasında Yapay Zekânın Yeri

Human-Centred Architectural Design Somewhere in The Future: The Role of AI in The Idea Stage

Dr. Öğr. Üyesi Bekir Hüseyin Tekin¹ ¹Sakarya Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Bölümü, Sakarya, Türkiye.
bhtekin@sakarya.edu.tr

Özet

Bu bildiri, yapay zekâ ile üretilen mekânsal temsilleri “gelecekte bir yerde” tasarlanabilecek olası mekân deneyimlerinin erken göstergeleri olarak ele almakta ve bu temsillerin nasıl üretildiğini prompt mühendisliği üzerinden tartışmaktadır. Çalışma, geleceğin mekânını yalnızca görsel bir sonuç değil, insan odaklı tasarım ve nöromimarlık hedeflerini içeren metinsel yönlendirmeler aracılığıyla kurulan bir tasarım süreci olarak konumlandırmaktadır. Bu bağlamda mekân, kullanıcı üzerindeki stres düzeyi, dikkat yükü ve bilişsel toparlanma potansiyeli üzerinden değerlendirilmektedir; bu değerlendirme Stres İyileşme Kuramı (SRT) ve Dikkat Toparlanma Kuramı (ART)’nin temel ilkeleriyle ilişkilendirilmektedir. Bildirinin araştırma sorusu, yapay zekâ asistanlarının fikir aşamasında SRT/ART ile uyumlu insan deneyimi hedeflerini metinsel yönlendirmelerden görsel mekân temsillerine ne ölçüde tutarlı aktarabildiğidir. Araştırma, farklı nöromekânsal talepler içeren dört mekânsal senaryo üzerinden yürütülmüştür: kısıtlı az bir başlangıç mekânı, özgün elemanları korunması gereken bir yenileme mekânı, yüksek stres bağlamına sahip ve psikolojik hedefi tanımlı bir dinlenme mekânı ile çoklu kullanım ve dikkat bölünmesi riski taşıyan yarı-kamusal bir iç mekân. Her senaryoda yapay zekâyâ, duyuşal yük azaltma, dikkat yönlendirme ve toparlanmayı destekleme gibi insan deneyimine ilişkin hedefleri açıkça içeren yapılandırılmış promptlar verilmiştir. Bu promptların ürettiği metinsel tasarım anlatıları ile görsel mekân temsilleri birlikte analiz edilerek, nöromimarlık açısından kritik olan niyetlerin metinden görsel olarak nasıl aktarıldığı, nerelerde sadeleştiği ya da kaybolduğu incelenmiştir. Bulgular, yapay zekânın geleceğe dair ikna edici mekânsal imgeler üretebildiğini; ancak stres azaltma ve dikkat toparlanması gibi insan deneyimi temelli hedeflerin görsel temsilde tutarlı biçimde sürdürülemediğini göstermektedir. Bildiri, prompt mühendisliğinin gelecekte tasarımcının eleştirel ve etik sorumluluk alanlarından biri hâline geleceğini savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Prompt mühendisliği, gelecek mekânları, nöromimari, insan odaklı tasarım.

JEL Kodları: O33, Z11, I12.

Abstract

This paper examines AI-generated spatial representations as early indicators of what designing “somewhere in the future” may entail, focusing on the role of prompt engineering in shaping these outcomes. Rather than treating AI outputs as purely visual results, the study frames future space as a design process constructed through textual instructions that embed human-centred and neuroarchitectural intentions. In this context, space is evaluated for its potential effects on stress reduction, attentional load, and cognitive recovery, drawing conceptually on the principles of Stress Recovery Theory and Attention Restoration Theory. The research question is whether AI assistants, at the idea stage, can consistently translate SRT/ART-oriented human-experience goals from textual prompts into coherent visual spatial representations. The research is conducted through four spatial scenarios representing distinct neuro-spatial demands: a low-constraint initial space, a renovation context requiring preservation of existing elements, a high-stress environment with an explicitly defined psychological objective, and a semi-public interior characterised by multi-use and potential attentional fragmentation. For each scenario, structured prompts explicitly addressing sensory load regulation, attentional clarity, and restorative experience are provided to the AI. The resulting textual design narratives and visual spatial representations are analysed together, with particular attention to how human-experience intentions are translated, simplified, or lost in visualisation. The findings suggest that while AI tools can produce visually persuasive images of future spaces, they struggle to consistently sustain intentions for stress reduction and attention restoration at the representational level. This recurring gap highlights prompt engineering as a critical site of design agency rather than a purely technical operation. The paper concludes that the future of AI-assisted design will depend on the designer’s ability to critically construct, interpret, and guide prompts to ensure that human-centred and neuroarchitectural values remain central.

Keywords: Prompt engineering, future spaces, neuroarchitecture, human-centred design.

JEL Codes: O33, Z11, I12.

Tekin, B. H. (2026, 20–21 Şubat). Gelecekte bir yerde insan odaklı mimari tasarım: Fikir aşamasında yapay zekânın yeri [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde: Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, Çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Metaverse ve Sanat: Yeni Sergileme Pratikleri ve Sürükleyici K ratorl k

Metaverse and Art: New Exhibition Practices and Immersive Curatorship

Nazif  zdemir¹ ¹Bağımsız Araştırmacı, İzmir, Türkiye.
n.ozdemir@gmail.com

 zet

Bu bildiri, metaverse ortamlarının çağdaş sergileme pratikleri üzerindeki d n st r c  etkisini kuramsal ve analitik bir çerçevede incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın temel problemi, metaverse temelli sergilerin fiziksel “white cube” modelinin dijital bir izdüşümü olarak mı işlediği, yoksa yeni bir mekânsal, k ratoryal ve deneyimsel paradigma mı ürettiği sorusu etrafında yapılandırılmıştır. Çalışma, mekânın üretimi kuramı (Lefebvre), simülasyon ve hipergerçeklik tartışmaları (Baudrillard) ile post-dijital estetik yaklaşımlarını kavramsal dayanak olarak benimsemekte; metaverse’  yalnızca teknolojik bir altyapı değil, kültürel ve ideolojik bir mekânsal rejim olarak ele almaktadır. Yöntemsel olarak 2021–2025 yılları arasında gerçekleştirilen seçili metaverse sergileri nitel vaka analizi yoluyla incelenmiş; arayüz tasarımı, izleyici etkileşimi ve k ratoryal s yem c z mlenmeleri yapılmış; ayrıca sanatçı ve k ratorlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bulgular, metaverse sergilerinin hibrit izleyicilik biçimleri, artan etkileşim düzeyleri ve algoritmik görünürlük mekanizmaları aracılığıyla yazarlık ve temsil ilişkilerini yeniden yapılandırığını; bununla birlikte belirli kurumsal hiyerarşilerin dijital ortamda yeniden üretilbildiğini göstermektedir. Çalışma, “sürükleyici k ratorl k” kavramsallaştırması önerisiyle metaverse’ n sanatsal üretim, dolaşım ve alımlama süreçlerini d n st ren yeni bir sergileme epistemolojisi sunduğunu ileri sürerek literatüre kuramsal katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, sergileme pratikleri, sürükleyici k ratorl k, dijital mekân, hibrit izleyicilik.

JEL Kodları: Z11, O33, L82.

Abstract

This paper examines the transformative impact of metaverse environments on contemporary exhibition practices within a rigorous theoretical and analytical framework. The central research problem investigates whether metaverse-based exhibitions function merely as digital extensions of the physical “white cube” model or constitute a fundamentally new spatial, curatorial, and experiential paradigm. The study is conceptually grounded in the theory of the production of space (Lefebvre), discussions of simulation and hyperreality (Baudrillard), and post-digital aesthetics, approaching the metaverse not solely as a technological infrastructure but as a cultural and ideological spatial regime. Methodologically, selected metaverse exhibitions realized between 2021 and 2025 are examined through qualitative case analysis, incorporating interface analysis, audience interaction assessment, and curatorial discourse analysis, supported by semi-structured interviews with artists and curators. The findings indicate that metaverse exhibitions reconfigure authorship and representation through hybrid modes of spectatorship, enhanced interactivity, and algorithmically mediated visibility, while simultaneously reproducing certain institutional hierarchies in digital form. By proposing the conceptual framework of “immersive curatorship,” the study contributes to the literature by positioning the metaverse as an emergent exhibition epistemology that reshapes artistic production, circulation, and reception.

Keywords: Metaverse, exhibition practices, immersive curatorship, digital space, hybrid spectatorship.

JEL Codes: Z11, O33, L82.

 zdemir, N. (2026). *Metaverse ve sanat: Yeni sergileme pratikleri ve sürükleyici k ratorl k* [Bildiri  zeti]. *Gelecekte Bir Yerde: Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu*,  evrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Geleceğin Ambalajı: Sürdürülebilirlik, Veri-Temelli Tasarım ve Deneyim Ekonomisi

The Future of Packaging: Sustainability, Data-Driven Design, and the Experience Economy

Ümmü Seleme Rümeysa Özkafa¹ ¹Bağımsız Araştırmacı, Grafik Tasarımı Bölümü, Lefkoşa, KKTC.
selemeozkafa@gmail.com

Özet

Bu bildiri, ambalaj tasarımının dijitalleşme, ekolojik kriz ve veri kültürü ekseninde nasıl dönüşmekte olduğunu eleştirel bir perspektifle incelemektedir. Çalışmanın amacı, geleceğe yönelik ambalaj tasarımında malzeme inovasyonu, akıllı etkileşim sistemleri ve deneyim odaklı stratejilerin tasarım pratiğini nasıl yeniden tanımladığını ortaya koymaktır. Araştırma problemi, akıllı ve etkileşimli ambalaj çözümlerinin sürdürülebilir üretim ve bilinçli tüketim ideallerini ne ölçüde desteklediği, ne ölçüde pazarlama temelli deneyim ekonomisinin uzantısı olarak işlediği sorusu etrafında şekillenmektedir. Kuramsal çerçeve; sürdürülebilir tasarım kuramı, maddesellik ve yeni materyalizm yaklaşımı ile algoritmik kültür tartışmalarına dayanmaktadır. Ambalaj, bu bağlamda, yalnızca ürünün korunmasını sağlayan fiziksel bir nesne değil; veri üreten, kullanıcıyla etkileşime giren ve marka anlatısını performatif biçimde kuran çok katmanlı bir iletişim yüzeyi olarak ele alınmaktadır. Yöntem olarak 2020–2026 yılları arasında geliştirilen yenilikçi ambalaj örnekleri karşılaştırmalı nitel analizle incelenmiş; malzeme özellikleri, dijital entegrasyon biçimleri ve kullanıcı deneyimi parametreleri değerlendirilmiştir. Bulgular, biyobozunur malzemeler, izlenebilirlik sağlayan dijital kodlar ve artırılmış gerçeklik destekli yüzeylerin öne çıktığını; ancak teknolojik yoğunluk ile ekolojik sadelik arasında yapısal bir gerilim bulunduğunu göstermektedir. Çalışma, geleceğin ambalajını etik, teknolojik ve deneysel boyutları bütüncül biçimde ele alan eleştirel bir tasarım modeli önererek literatüre katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ambalaj tasarımı, sürdürülebilirlik, veri temelli tasarım, deneyim ekonomisi, akıllı ambalaj.

JEL Kodları: Z11, O31, Q52.

Abstract

This paper critically examines the transformation of packaging design within the intersecting frameworks of digitalization, ecological crisis, and data culture. The aim of the study is to explore how material innovation, intelligent interactive systems, and experience-oriented strategies are redefining packaging practices in future-oriented contexts. The central research problem questions to what extent smart and interactive packaging solutions genuinely support sustainable production and conscious consumption, and to what extent they operate as extensions of the experience economy and marketing-driven value creation. The conceptual framework draws upon sustainable design theory, materiality and new materialism, as well as discussions of algorithmic culture. Within this perspective, packaging is understood not merely as a protective container but as a multilayered communicative surface that generates data, interacts with users, and performatively constructs brand narratives. Methodologically, innovative packaging examples developed between 2020 and 2026 are analyzed through comparative qualitative analysis, evaluating material properties, forms of digital integration, and user experience parameters. Findings reveal the increasing prominence of biodegradable materials, traceability-enabled digital codes, and augmented reality surfaces, while also exposing structural tensions between technological intensification and ecological simplicity. The study contributes to design scholarship by proposing a critical model that conceptualizes future packaging as an integrated ethical, technological, and experiential system.

Keywords: Packaging design, sustainability, data-driven design, experience economy, smart packaging.

JEL Codes: Z11, O31, Q52.

Özkafa, Ü. S. R. (2026). *Geleceğin ambalajı: Sürdürülebilirlik, veri-temelli tasarım ve deneyim ekonomisi* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde: Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, Çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Algoritmik Üretim Bağlamında Müzikal Eser ve Simülasyon Problemi

The Problem of the Musical Work and Simulation in the Context of Algorithmic Production

Dilara Bilir¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik
ve Sahnet Sanatları, İstanbul, Türkiye.
dilarabilir98@gmail.com

Özet

Üretken yapay zekânın müzik üretimindeki yükseliş, müzikal eserin ne olduğu sorusunu yeniden gündeme taşımaktadır. Algoritmik sistemler stilistik olarak tutarlı ve algısal açıdan ikna edici kompozisyonlar üretmektedir. Ancak bu üretimler yazarlık, niyet, özgünlük ve estetik ajans kavramlarını tartışmaya açmaktadır. Bu çalışma, yapay zekâ ile üretilen müziğin ontolojik statüsünü incelemektedir. Temel soru, bu üretimlerin müzikal eser olarak kabul edilip edilemeyeceği ya da tarihsel üslup kalıplarının bir simülasyonu olup olmadığıdır. Çalışma, müzik ontolojisi ve felsefi estetik literatürüne dayanmaktadır. Roman Ingarden'ın eser ontolojisi, Nelson Goodman'ın sembolik kuramı ve Arthur Danto'nun kurumsal sanat yaklaşımı kuramsal çerçeveyi oluşturmaktadır. Simülasyon kavramı Jean Baudrillard'ın yaklaşımı üzerinden ele alınmaktadır. Araştırma kavramsal ve analitik bir yöntem izlemektedir. Seçilmiş yapay zekâ üretimi kompozisyonlara ilişkin gözlemler değerlendirmeye dahil edilmiştir. Bulgular, algoritmik sistemlerin yalnızca stil taklidi yapmadığını göstermektedir. Bu sistemler müzikal eserin tanınma koşullarını dönüştürmektedir. Yaratıcı ajans tekil bir özneye değil, parametre seçimi ve olasılıksal modelleme süreçlerine dağılmaktadır. Bu durum özgünlük ve sanatsal kimlik ölçütlerini yeniden düşünmeyi gerektirmektedir. Çalışma, yapay zekâ müziğini salt taklit olarak değerlendirmemektedir. Bunun yerine, algoritmik üretim çağında müzikal eser kavramının yeniden tanımlanması gerektiğini ileri sürmektedir. Bu yaklaşım dijital estetik ve çağdaş sanat kuramına kavramsal katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, müzikal eser, algoritmik üretim, simülasyon, ontoloji.

JEL Kodları: Z11, Z19, O33.

Abstract

The rise of generative artificial intelligence in music production has brought the question of what constitutes a musical work back into focus. Algorithmic systems produce stylistically coherent and perceptually convincing compositions. However, these outputs challenge established notions of authorship, intentionality, originality, and aesthetic agency. This study examines the ontological status of AI-generated music. The central question is whether these productions can be recognized as musical works or whether they function as simulations of historically codified stylistic structures. The study is grounded in music ontology and philosophical aesthetics. The theoretical framework draws on the work of Roman Ingarden, Nelson Goodman, and Arthur Danto. The concept of simulation is addressed through the perspective of Jean Baudrillard. The research follows a conceptual and analytic methodology. Selected AI-generated compositions are considered as illustrative cases. The findings indicate that algorithmic systems do not merely imitate stylistic surfaces. They transform the conditions under which a musical work is recognized. Creative agency is redistributed from a single intentional subject to processes of parameter selection and probabilistic modeling. This shift requires a reconsideration of originality and artistic identity. The study does not reduce AI music to imitation. Instead, it argues that the concept of the musical work must be redefined in the age of algorithmic production. This approach contributes to discussions in digital aesthetics and contemporary art theory.

Keywords: Artificial intelligence, musical work, algorithmic production, simulation, ontology.

JEL Codes: Z11, Z19, O33.

Bilir, D. (2026). *Algoritmik üretim bağlamında müzikal eser ve simülasyon problemi* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde: Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, Çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

OPEN ACCESS

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Akıllı Tekstillerde Döngüsellik ve Yüksek Teknoloji Gerilimi

Circularity and High-Tech Challenges in Smart Textiles

Tarık Babayiğit¹ ¹Bağımsız Araştırmacı, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, İstanbul, Türkiye.
tarikbabayiğit@hotmail.com

Özet

Akıllı tekstillerde döngüsellik ile yüksek teknoloji arasındaki gerilim, sürdürülebilir tasarım ilkelerinin elektronik entegrasyon süreçleriyle nasıl uzlaştırılabileceği sorunsalı üzerinden incelenmektedir. Problem alanı, sensörler, iletken lifler ve mikroelektronik bileşenlerle hibritleşen tekstil yapılarının yaşam döngüsü sonunda ayrıştırılabilirlik, geri dönüşüm ve onarılabilirlik açısından yapısal sınırlılıklar üretmesi olarak tanımlanmaktadır. Kavramsal çerçeve, döngüsel ekonomi, yaşam döngüsü analizi, tasarım için sökülebilirlik ve modüler sistem yaklaşımı temelinde oluşturulmuş; tekstil yüzeyinin arayüzleşmesi sürdürülebilirlik paradigması bağlamında yeniden ele alınmıştır. Yöntem olarak literatür taramasına dayalı kuramsal çözümleme ile seçilmiş akıllı tekstil örnekleri üzerinden karşılaştırmalı yapısal değerlendirme gerçekleştirilmiş; malzeme bileşimi, kullanım ömrü uyumu ve geri kazanım potansiyeli ölçütleri esas alınmıştır. Bulgular, tekstil substratı ile elektronik modüller arasındaki ömür uyumsuzluğunun erken bertarafı tetiklediğini, enerji yoğun üretim süreçlerinin çevresel yükü artırdığını ve hibrit malzeme kompozisyonlarının mevcut geri dönüşüm altyapılarıyla sınırlı uyum gösterdiğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık modüler mimarilerin, çıkarılabilir elektronik entegrasyonunun ve biyobazlı iletken malzeme araştırmalarının çevresel etkiyi azaltma potansiyeli taşıdığı belirlenmiştir. Çalışmanın katkısı, akıllı tekstillerin değerlendirilmesinde ürün odaklı performans kriterlerinin ötesine geçilmesi gerektiğini ortaya koyması ve yüksek teknoloji ile ekolojik sorumluluk arasındaki ilişkinin sistem temelli, bütüncül bir tasarım perspektifiyle yeniden kurgulanmasına kuramsal bir zemin sunmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı tekstil, döngüsel ekonomi, ekotasarım, modüler tasarım, sürdürülebilirlik.

JEL Kodları: Z11, O31, L67.

Abstract

The tension between circularity and high technology in smart textiles is examined through the problem of how sustainable design principles can be reconciled with processes of electronic integration. The problem field is defined by the structural limitations that emerge in hybrid textile constructions incorporating sensors, conductive fibers, and microelectronic components, particularly in terms of disassembly, recyclability, and repairability at the end of the product life cycle. The conceptual framework is grounded in circular economy theory, life cycle assessment, design for disassembly, and modular systems thinking, through which the transformation of the textile surface into an interface is reconsidered within the paradigm of sustainability. Methodologically, a theoretical analysis based on an extensive literature review is combined with a comparative structural evaluation of selected smart textile cases, employing criteria such as material composition, lifespan compatibility, and recovery potential. The findings indicate that lifespan mismatches between textile substrates and electronic modules accelerate premature disposal, that energy intensive production processes increase environmental burdens, and that hybrid material compositions demonstrate limited compatibility with existing recycling infrastructures. Conversely, modular architectures, detachable electronic integration, and research into bio based conductive materials are identified as carrying significant potential for reducing environmental impact. The contribution of the study lies in demonstrating the necessity of moving beyond product oriented performance criteria in the evaluation of smart textiles and in establishing a theoretical foundation for reconfiguring the relationship between high technology and ecological responsibility through a systemic and holistic design perspective.

Keywords: Smart textiles, circular economy, ecodesign, modular design, sustainability.

JEL Codes: Z11, O31, L67.

Babayiğit, T. (2026). *Akıllı tekstillerde döngüsellik ve yüksek teknoloji gerilimi* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, Çevrim içi.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Yapay Zekâ Çağında Grafik Tasarımda Mesleki Kimliğin Dönüşümü

The Transformation of Professional Identity in Graphic Design in the Era of Artificial Intelligence

Öğr. Gör. Nesil Türkyılmaz¹ ¹Istanbul Kültür Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Grafik Tasarımı
Bölümü, İstanbul, Türkiye.
n.turkyilmaz@iku.edu.tr

Özet

Yapay zekânın görsel üretim sistemlerine entegrasyonu ile grafik tasarım pratiğinde belirgin bir dönüşümün yaşandığı görülmektedir. Bu dönüşümün mesleki kimlik üzerindeki etkileri yeterince kuramsallaştırılmış değildir. Bu çalışmada grafik tasarımcı kimliğinin yapay zekâ çağında nasıl yeniden yapılandırıldığı incelenmiştir. Araştırma nitel ve kavramsal bir çerçevede tasarlanmıştır. 2020 sonrası algoritmik yaratıcılık, otomasyon ve yaratıcı emek literatürü sistematik olarak taranmıştır. Ayrıca tasarım eğitiminde ortaya çıkan güncel müfredat değişimleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Çözümleme sürecinde Nigel Cross'un tasarım bilişi yaklaşımından, Richard Buchanan'ın karmaşık problem kavramından ve Stuart Hall'un temsil kuramından yararlanılmıştır. Bulgular, üretim odaklı uzmanlıktan stratejik ve sistem temelli yetkinliklere doğru bir kayma yaşandığını göstermektedir. Tasarımcının ortadan kaldırılmadığı, ancak rolünün yeniden tanımlandığı belirlenmiştir. Tasarımcı algoritmik ortamlarda eleştirel arabulucu ve etik karar verici konumuna yerleştirilmektedir. Sonuç olarak tasarım eğitiminde yazılım becerilerinin ötesine geçilmesi gerektiği ortaya konmuştur. Algoritmik okuryazarlık, etik farkındalık ve sistem düşüncesinin güçlendirilmesi önerilmektedir. Bu çalışma, mesleki kimliğin yeniden yapılanmasına ilişkin kuramsal bir çerçeve sunarak grafik tasarım disiplininin geleceğine yönelik tartışmalara katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, grafik tasarım, mesleki kimlik, tasarım eğitimi, algoritmik kültür.

JEL Kodları: Z11, O33, L86.

Abstract

The integration of artificial intelligence into visual production systems has led to a significant transformation in graphic design practice. The implications of this transformation for professional identity have not yet been sufficiently theorized. In this study, the reconfiguration of the graphic designer's professional identity in the age of artificial intelligence is examined. The research is structured within a qualitative and conceptual framework. Post-2020 literature on algorithmic creativity, automation, and creative labor has been systematically reviewed. Recent curricular changes in design education have also been comparatively evaluated. The analysis has been informed by the design cognition approach of Nigel Cross, the concept of wicked problems articulated by Richard Buchanan, and the theory of representation developed by Stuart Hall. The findings indicate a shift from production-centered expertise toward strategic and system-based competencies. It has been determined that the designer is not eliminated but repositioned. The designer is situated as a critical mediator and ethical decision-maker within algorithmic environments. It is concluded that design education should move beyond software proficiency. Algorithmic literacy, ethical awareness, and systems thinking are recommended as essential competencies. This study contributes to ongoing debates on the future of graphic design by proposing a theoretical framework for the reconfiguration of professional identity.

Keywords: Artificial intelligence, graphic design, professional identity, design education, algorithmic culture.

JEL Codes: Z11, O33, L86.

Türkyılmaz, N. (2026). Yapay zekâ çağında grafik tasarımda mesleki kimliğin dönüşümü [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Hesaplanamayan Yüzeyler: Yapay Zekâ Sonrası Seramik Pratikler

Uncomputable Surfaces: Post-AI Ceramic Practices

Arş. Gör. Kadriye Gayin Taymur¹ ¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarımı Bölümü, Seramik Ana Sanat Dalı, İstanbul, Türkiye.
kadriyegayin@yvu.edu.tr

Özet

Yapay zekâ destekli üretim sistemlerinin sanat ve tasarım alanında giderek yaygınlaştığı güncel bağlamda, algoritmik süreçlerin görsel olarak benzer sonuçlar üretmesi, el yapımı seramik üretiminin maddesel, zamansal ve kültürel özgüllüğünün görünmez hâle gelmesi, güncel estetik ve üretim tartışmalarının temel sorun alanlarından biri haline gelmiştir. Bu çerçevede, post-dijital estetik, yeni materyalizm ve süreç odaklı sanat yaklaşımları çerçevesinde, seramik yüzeyin yalnızca estetik bir taşıyıcı değil; maddesel belirsizlik, kültürel bellek ve zamansal dönüşümün kesiştiği “hesaplanamayan” bir alan olarak nasıl yeniden kavramsallaştırılabileceği tartışılmaktadır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı kapsamında yapılandırılmış olup, uygulama temelli sanat araştırması ve görsel çözümleme yöntemlerine dayanmaktadır. Veri setini, Kastamonu tahta baskı geleneğinden türetilen motiflerin seramik karo yüzeylerine elle aktarımıyla üretilmiş deneysel uygulamalar ile yapay zekâ destekli sistemler aracılığıyla oluşturulmuş karşılaştırmalı dijital tasarım örnekleri oluşturmaktadır. Seçilen modüler karo düzenleri amaçlı örnekleme yoluyla değerlendirilmiştir. Kuramsal çerçevede Jane Bennett’in etkin madde yaklaşımı, Karen Barad’ın ilişkisel ontolojisi ve Bernard Stiegler’in teknoloji-zaman ilişkisine dair tartışmaları temel alınmıştır. Karşılaştırmalı analizler sonucunda, yapay zekâ ile üretilen tasarımların yüksek düzeyde öngörülebilir ve tekrarlanabilir olduğu; el yapımı seramik yüzeylerde ise sır akışı, pişirim deformasyonları ve mikro çatlaklar gibi unsurların üretimden üretime değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. El yapımı örneklerde yüzey izlerinin zamansal veriler taşıdığı, dijital üretimlerde ise bu izlerin simülasyon yoluyla üretildiği saptanmıştır. Bulgular doğrultusunda seramik yüzey, Derrida’nın arşiv kavramı çerçevesinde, sabit bir kayıt ortamı olmaktan çok sürekli yeniden yazılan bir bellek alanı olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak çalışma, yapay zekâ ve el yapımı üretimi maddesel bellek, zamansallık ve ontolojik farklılıklar üzerinden ele alarak literatüre özgün bir analitik ve yöntemsel katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ destekli tasarım, post-dijital estetik, seramik yüzey, kültürel bellek, uygulama temelli araştırma.

JEL Kodları: Z11, Z19, O39.

Abstract

In the current context where AI-supported production systems are increasingly prevalent in the fields of art and design, the fact that algorithmic processes produce visually similar results has rendered the material, temporal, and cultural specificity of handmade ceramic production invisible, becoming one of the fundamental issues in contemporary aesthetic and production debates. Within this framework, discussions are underway on how the ceramic surface can be reconceptualized not merely as an aesthetic carrier, but as an “uncalculable” field where material uncertainty, cultural memory, and temporal transformation intersect, within the frameworks of post-digital aesthetics, new materialism, and process-oriented art approaches. The research is structured within a qualitative research approach and is based on practice-based art research and visual analysis methods. The data set consists of experimental applications produced by manually transferring motifs derived from the Kastamonu woodblock printing tradition onto ceramic tile surfaces, as well as comparative digital design examples created through AI-supported systems. The selected modular tile arrangements were evaluated through purposeful sampling. The theoretical framework is based on Jane Bennett’s active substance approach, Karen Barad’s relational ontology, and Bernard Stiegler’s discussions on the technology-time relationship. Comparative analyses revealed that designs generated by artificial intelligence are highly predictable and repeatable, whereas handmade ceramic surfaces exhibit variability from production to production in terms of elements such as glaze flow, firing deformations, and microcracks. It was determined that surface traces in handmade examples carry temporal data, whereas in digital productions, these traces are generated through simulation. In line with these findings, ceramic surfaces were evaluated within the framework of Derrida’s concept of the archive, as a memory space that is constantly rewritten rather than a fixed recording medium. Consequently, the study offers a unique analytical and methodological contribution to the literature by addressing artificial intelligence and handmade production through material memory, temporality, and ontological differences.

Keywords: Artificial intelligence-supported design, post-digital aesthetics, ceramic surface, cultural memory, application-based research.

JEL Codes: Z11, Z19, O39.

Gayin Taymur, K. (2026). *Hesaplanamayan yüzeyler: Yapay zekâ sonrası seramik pratikler* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Narkissos Mit'in Resim Sanatındaki İfade Biçimleri

Forms of Expression of the Narcissus Myth in the Art of Painting

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Belge¹ ¹Hakkari Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü,
İstanbul, Türkiye.
ramazanbelge@hakkari.edu.tr

Özet

Hakikati rasyonel düzlemde kanıtlanamayan ancak taşıdığı derin anlamsal mesajlarla varlığını sürdüren mitler, sanat tarihi boyunca sanatçıların çalışmalarında işlediği sıra dışı ve çok katmanlı bir temadır. Mitler; bireysel ve toplumsal ilişkilerin ahlaki, psikolojik ve estetik bakımdan anlamlandırılmasında, insanüstü figürlerin ve sembolik anlatıların kullanıldığı köklü metinlerdir. Bu kadim anlatıların en dikkat çekicilerinden biri olan Narkissos miti, suda yansıyan kendi silüetine âşık olan ve bu karşılıksız aşkın neticesinde eriyerek bir nergis çiçeğine dönüşen gencin trajik hikâyesini merkezine alır. Görsel sanatlar alanında sıklıkla betimlenen bu mit; özseverlik (narsisizm), kimlik inşası ve metamorfoz (başkalaşım) gibi kavramsal yapıları bünyesinde barındıran güçlü bir semboldür. Bu araştırma, mitolojik anlatılar içerisinde sembolik değeri en yüksek temalardan biri olan Narkissos mitini ele alan sanatçıların çalışmalarını, doküman incelemesi ve literatür taraması yöntemiyle analiz etmektedir. Çalışma kapsamında; Klasik, Modern ve Çağdaş Sanat dönemlerinin kırılma noktalarını temsil eden figürlere odaklanılmıştır. Bu bağlamda Caravaggio'nun barok ışık-gölge kullanımıyla yarattığı dramatik etkiden, Nicolas Poussin'in klasik düzenine; Salvador Dalí'nin sürrealist metamorfoz yönteminden, Pablo Picasso'nun form parçalamasına ve Yayoi Kusama ile Olaf Nicolai'nin mekâna yayılan çağdaş enstalasyonlarına kadar geniş bir yelpaze incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, Narkissos figürünün yalnızca bir illüstrasyon olarak kalmadığı, her sanatçının kendi döneminin plastik dili ve entelektüel dinamikleriyle miti yeniden inşa ettiği tespit edilmiştir. Araştırma, bu mitin sanatsal dışavurum süreçlerinde geçirdiği evrimi ve görsel dilin sembolik mesajları nasıl dönüştürdüğünü ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mitoloji, narsisizm, klasik sanat, modern sanat, çağdaş sanat.

JEL Kodları: Z11, Z19, Z00.

Abstract

Although their truths cannot be proven on a rational plane, myths, with their profound semantic messages, have remained an extraordinary and multi-layered theme in the works of artists throughout art history. Myths are rooted narratives in which superhuman figures and symbolic stories are employed to give moral, psychological, and aesthetic meaning to individual and social relationships. One of the most striking of these ancient narratives is the myth of Narcissus, which centers on the tragic story of a youth who falls in love with his own reflection in the water and, as a result of this unrequited love, dissolves and transforms into a narcissus flower. Frequently depicted in the field of visual arts, this myth stands out as a powerful symbol embodying conceptual structures such as narcissism (self-love), identity construction, and metamorphosis. This research analyzes the works of artists who address the myth of Narcissus—one of the themes with the highest symbolic value in mythological narratives—through the methods of document review and literature search. Within the scope of the study, the focus is placed on figures representing the turning points of the Classical, Modern, and Contemporary art periods. In this context, a wide spectrum is examined, ranging from the dramatic effect created by Caravaggio's Baroque use of chiaroscuro to the classical order of Nicolas Poussin; from Salvador Dalí's surrealist method of metamorphosis to Pablo Picasso's fragmentation of form, and the contemporary installations of Yayoi Kusama and Olaf Nicolai that expand into space. As a result of the analyses conducted, it has been determined that the figure of Narcissus does not remain merely an illustration; rather, each artist reconstructs the myth through the plastic language and intellectual dynamics of their own era. This research aims to reveal the evolution of this myth in the processes of artistic expression and how visual language transforms symbolic messages.

Keywords: Mythology, narcissism, classical art, modern art, contemporary art.

JEL Codes: Z11, Z19, Z00.

Türkiyılmaz, N. (2026). *Yapay zekâ çağında grafik tasarımda mesleki kimliğin dönüşümü* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20–21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20–21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

OPEN ACCESS

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Biçimden Fikre: Modern Sanatta Redüksiyonun Evrimi

From Form to Idea: The Evolution of Reduction in Modern Art

Salih Ezen¹ ¹Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye.
salihezen7@gmail.com

Özet

Bu çalışma, modern sanatın üç önemli temsilcisi olan Pablo Picasso, Piet Mondrian ve Marcel Duchamp'ın eserleri üzerinden redüksiyon (indirgeme) kavramının sanattaki yansımalarını incelemeyi amaçlamaktadır. Redüksiyon, felsefede bir olguyu temel bileşenlerine ayırarak anlamlandırma yöntemi olarak tanımlanırken; sanatta biçim, renk ve anlamın sadeleştirilmesi yoluyla öz'e ulaşma çabası olarak ele alınmaktadır. Modern sanatın gelişimiyle birlikte sanatçılar, doğayı taklit etmek yerine, onun yapısal ve kavramsal özünü ortaya koymayı hedeflemiştir. Bu bağlamda redüksiyon, yalnızca görsel bir sadeleştirme değil, aynı zamanda sanatın ontolojik ve estetik sınırlarını sorgulayan bir yaklaşım haline gelmiştir. Picasso'nun kübist çalışmaları, figürü parçalayarak onu temel geometrik yapılara indirgerken; Mondrian'ın soyut kompozisyonları doğayı çizgisel ve renk temelli bir düzene dönüştürmektedir. Duchamp ise ready-made nesneleri sanat eseri olarak sunarak, sanatın biçimsel değerlerini ortadan kaldırmakta ve onu yalnızca kavramsal bir alana indirgemektedir. Bu üç sanatçı, redüksiyonun sanat içindeki farklı katmanlarını temsil etmektedir: Picasso biçimsel, Mondrian yapısal, Duchamp ise kavramsal redüksiyonun öncüsüdür. Bu yaklaşım doğrultusunda, redüksiyon kavramı modern sanatın temel bir yöntemi olarak ele alınmış; sanatın biçimden fikre doğru geçirdiği dönüşüm bu üç sanatçı üzerinden analiz edilmiştir. Sonuç olarak redüksiyon, modern sanatın öz arayışını ve estetik paradigmasını şekillendiren felsefi bir araç olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Redüksiyon, modern sanat, soyutlama, biçim ve kavram, estetik ve ontoloji.

JEL Kodları: Z11, Z19, B41.

Abstract

This study aims to examine the reflections of the concept of reduction in art through the works of three major representatives of modern art: Pablo Picasso, Piet Mondrian, and Marcel Duchamp. While reduction is defined in philosophy as a method of understanding a phenomenon by breaking it down into its fundamental components, in art it is approached as an effort to reach the essence through the simplification of form, color, and meaning. With the development of modern art, artists sought not to imitate nature, but to reveal its structural and conceptual essence. In this context, reduction became not merely a visual simplification, but also an approach that questions the ontological and aesthetic boundaries of art. Picasso's Cubist works reduce the figure to basic geometric structures by fragmenting it; Mondrian's abstract compositions transform nature into a linear and color-based order. Duchamp, on the other hand, presents ready-made objects as works of art, eliminating formal values and reducing art to a purely conceptual realm. These three artists represent different layers of reduction in art: Picasso as the pioneer of formal reduction, Mondrian of structural reduction, and Duchamp of conceptual reduction. In line with this approach, the concept of reduction is addressed as a fundamental method of modern art, and the transformation of art from form to idea is analyzed through these three artists. Ultimately, reduction is evaluated as a philosophical tool that shapes modern art's search for essence and its aesthetic paradigm.

Keywords: Reduction, modern art, abstraction, form and concept, aesthetics and ontology.

JEL Codes: Z11, Z19, B41.

Türkyılmaz, N. (2026). *Yapay zekâ çağında grafik tasarımda mesleki kimliğin dönüşümü* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, çevrim içi.

Gelecekte bir yerde
Uluslararası Sanat ve Tasarım
Araştırmaları Sempozyumu

20-21 Şubat 2026

Somewhere in the future
International Art and Design
Research Symposium

20-21 February 2026

Bu dergi açık erişimlidir ve Creative Commons BY-NC lisansı kapsamında yayımlanmaktadır. / This journal is open access and published under the Creative Commons BY-NC license.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Dijital Sergilemede Zaman ve Arşivleme Dinamikleri

Temporal and Archival Dynamics in Digital Exhibition Practices

İlgın Özer¹ ¹Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye.
ilginozr@gmail.com

Özet

Bu bildiri, dijital sanat pratiklerinde sergileme biçimlerinin dönüşümünü zaman, kod ve arşivleme ilişkisi üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, dijital sergileme pratiklerinde zaman deneyimi ile arşivleme süreçleri arasındaki yapısal gerilimi kavramsal ve kuramsal bir çerçevede analiz etmeyi hedeflemektedir. Dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla birlikte sanat üretimi ve sunumu giderek yazılım temelli, ekran odaklı ve geçici yapılara dönüşmüş; bu durum geleneksel sergileme anlayışlarının yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmıştır. Çalışma, dijital eserlerde kodun yalnızca teknik bir araç değil, aynı zamanda deneyimi düzenleyen zamansal bir yapı olduğunu ileri sürmektedir. Araştırmada nitel analiz yöntemi benimsenmiş; dijital sergi örnekleri, dokümantasyon biçimleri ve sanatçının kendi üretim süreçleri üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Bergson'un "süre" kavramından hareketle, dijital sanat deneyiminin kesintisiz ve akışkan bir zaman algısına dayandığı; ancak bu deneyimin kayıt ve arşivleme süreçleriyle parçalanarak sabitlenmeye çalışıldığı ortaya konmuştur. Sergi sona erdiğinde, deneyimin çoğunlukla fotoğraf, video kaydı, ekran görüntüsü ve veri dosyaları aracılığıyla temsil edildiği görülmektedir. Bu temsiller, deneyimin bütünlüğünü yeniden üretmekten ziyade, onun indirgenmiş izlerini muhafaza etmektedir. Bu bağlamda bildiride "tortu" kavramı, sergi deneyiminin geride bıraktığı bu eksik ve kırılmalı kalıntıları tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır. Çalışmanın bulguları, dijital eserlerin zamanla format kaybına uğradığını, teknik dönüşümler nedeniyle erişilebilirliğini yitirdiğini ve entropik bir çözülme sürecine girdiğini göstermektedir. Sonuç olarak bu bildiri, dijital sanatın sergilenmesi ve arşivlenmesi süreçlerinin geçicilik ve dönüşüm temelinde yeniden düşünülmesi gerektiğini savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital sanat, sergileme, arşivleme, zamansallık, kod.

JEL Kodları: Z11, Z19, O33.

Abstract

This paper examines the transformation of exhibition practices in digital art through the relationship between time, code, and archiving. It aims to analyze, within a conceptual and theoretical framework, the structural tension between temporal experience and archival processes in digital exhibition practices. With the widespread adoption of digital technologies, artistic production and presentation have increasingly shifted toward software-based, screen-oriented, and ephemeral structures, necessitating a reconsideration of traditional exhibition models. The study argues that in digital artworks, code functions not merely as a technical tool but also as a temporal structure that organizes experience. Employing a qualitative analysis method, the research evaluates digital exhibition examples, documentation formats, and the artist's own production processes. Drawing on Bergson's concept of "duration," it demonstrates that digital art experience is grounded in a continuous and fluid perception of time, yet is fragmented and stabilized through processes of recording and archiving. Once the exhibition concludes, the experience is typically represented through photographs, video recordings, screenshots, and data files. These representations do not reconstruct the wholeness of the experience but rather preserve its reduced traces. In this context, the concept of "residue" is introduced to define these incomplete and fragile remnants left behind by the exhibition experience. The findings indicate that digital works gradually lose format integrity, become inaccessible due to technological transformations, and enter an entropic process of dissolution. Ultimately, the paper argues that the exhibition and archiving of digital art must be reconsidered on the basis of ephemerality and transformation.

Keywords: Digital art, exhibition, archiving, temporality, code.

JEL Codes: Z11, Z19, O33.

Özer, I. (2026). *Dijital sergilemede Zaman ve arşivleme dinamikleri* [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, çevrim içi.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Müze Mekânsallığında Fiziksel Sınırların Reddi ve Hafızanın Dijital Temsili

The Rejection of Physical Boundaries in Museum Spatiality and the Digital Representation of Memory

Arş. Gör. Emre Ateş¹ ¹İstanbul Şabahattin Zaim Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, İstanbul, Türkiye.
emre.ates@izu.edu.tr

Özet

Alışılmış ve tanıdık gelen müze mekanındaki tipik tasarımsal kurgu ve sergileme, fiziksel çeperler ve belirli yöntemler eşliğinde kurgularken; gelişen ve değişen çeşitli paradigmlar bu süreci yeni bir temsille ifade edilmesine neden olmaktadır. Dijital içeriğe yönelik evrilen bu süreç, önceden belirlenmiş sınırların aşılmasını çeşitli tasarımsal önermelerle sorgulatmakta ve değiştirmektedir. Literatürde taranan ve mevcut yapılmış akademik çalışmalar temelinde gelecek üzerine kurgulanmış bu çalışma, nitel bir araştırma metoduyla yeni kurgusalıkları güncel müze tasarım pratikleri üzerinden bütünsel bir inceleme çerçevesinde mekânsal hafıza ve dijital temsil odağında araştırmayı hedeflemektedir. Çalışma kapsamında, fiziksel mekân olarak müzenin mevcut somut sınırları ile dijitalin birer çıktısı olarak öne sürülen ve henüz olmayan “dijital sınırlar” kavramı sanal ve mekânsal iletişim bağlamında ele alınmaktadır. Araştırma süresince yapılan çalışmalar sonucunda, mekândaki dijital temsil kanallarının ve kurgularının fiziksel kısıtları ortadan kısmen kaldırarak mekânın sınırlarını dijital deneyim çeperleri içinde başkalaştırdığı saptanmıştır. Söz konusu bu mekânsal başkalaşım, müze hafızasının kullanıcı rolündeki ziyaretçi ile kurduğu etkileşim aracılığıyla kurgusal, yeni temsillere evrilmesini sorgulatmaktadır. Özetle, geleceğin müze mekanlarında varsayılan kurguların fiziksel çeperli bir temsil olmanın çok daha ötesine geçerek, yeni olasılıkların birlikte sınındığı dijital bir bellekteki hafızaya dönüşeceği öngörülmektedir. Bu bağlamda söz konusu çalışma; mekânın salt biçimsel üretimden ziyade deneyim kurgulamaya odaklandığı, fiziksel ve dijitalin bileşkesindeki hafızanın yeni temsil örneklerini kapsamlı olarak irdelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital, hafıza, kurgusal tasarım, müze mekânı, temsil.

JEL Kodları: Z11, Z19, O33.

Abstract

While the typical design structure and exhibition in the familiar museum space are constructed within physical boundaries and specific methods, various evolving and changing paradigms lead to a new representation of this process. This process, evolving towards digital content, questions and alters the transcendence of predetermined boundaries through various design proposals. Based on a review of the literature and existing academic studies, this research, which focuses on the future, aims to investigate new fictionalities through a holistic examination of contemporary museum design practices using a qualitative research method, focusing on spatial memory and digital representation. Within the scope of the study, the existing concrete boundaries of the museum as a physical space and the concept of “digital boundaries,” proposed as outputs of the digital world and which do not yet exist, are examined in the context of virtual and spatial communication. As a result of the studies conducted during the research, it was determined that digital representation channels and structures in the space partially eliminate physical constraints, transforming the boundaries of the space within the digital experience boundaries. This spatial transformation questions the evolution of museum memory into fictional, new representations through the interaction it establishes with the visitor in the role of user. In summary, it is envisioned that the assumed configurations in future museum spaces will go far beyond being merely a physical representation within confined boundaries, transforming into a digital memory where new possibilities are explored together. In this context, this study comprehensively examines new examples of memory representation at the intersection of the physical and the digital, where space focuses on constructing experiences rather than purely formal production.

Keywords: Digital, memory, fictional design, museum space, representation.

JEL Codes: Z11, Z19, O33.

Ateş, E. (2026). Müze mekânsallığında fiziksel sınırların reddi ve hafızanın dijital temsili [Bildiri özeti]. Gelecekte Bir Yerde Uluslararası Sanat ve Tasarım Araştırmaları Sempozyumu, çevrim içi.

Bildiri Özeti / Paper Abstract

Espas Kavramı: Resim ve Heykel Sanatında Boşluk, Derinlik ve Mekân Üzerine Bir İnceleme

The Concept of Space: An Examination of Emptiness, Depth, and Space in Painting and Sculpture

Dr. Alp Dogan Erciş¹ ¹Bağımsız Araştırmacı, İstanbul, Türkiye.
alpdoganercis@gmail.com

Özet

Espas, sanat tarihinde figürler, nesnelere ve biçimler arasındaki boşluk ve mekânsal ilişkileri tanımlayan plastik bir unsur olarak görülse de genellikle ikinci planda değerlendirilmiştir. Bu çalışmada espasın, yalnızca kütleyle çevreleyen bir alan değil, aynı zamanda anlam üreten, algıyı dönüştüren ve izleyici deneyimini şekillendiren etkin bir estetik ve kavramsal unsur olduğu vurgulanmaktadır. Amaç, espasın resim ve heykel sanatındaki tarihsel ve felsefi dönüşümünü inceleyerek çağdaş sanattaki yerini açıklamaktır. Böylece, espasın algısal ve estetik etkilerinin çok yönlülüğü incelenmiştir. Araştırma nitel ve kuramsal yöntemle gerçekleştirilmiştir; mekân algısı, izleyici deneyimi ve boşluğun psikolojik etkileri gibi konular estetik ve felsefi bağlamda ele alınmıştır. Espasın kütle ve boşluk diyalektiğindeki rolü, disiplinler arası bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Çalışmada espasın tarihsel olarak üç aşamada dönüştüğü belirtilmektedir: Antik ve Orta Çağ'da kutsal ve kütleyle bağlı bir alan olarak görülmesi; Rönesans'ta perspektif ile derinlik yarılması yaratan bir ilkeye dönüşmesi; 20. yüzyılda ise kütleden bağımsızlaşarak estetik ve kavramsal değer kazanması. Modern ve çağdaş sanatta espas, izleyiciyi pasif bir gözlemciden mekânın aktif bir parçasına dönüştürmüştür. Espas, düz bir kompozisyon unsuru olmanın ötesinde psikolojik, felsefi ve toplumsal anlamlar taşıyan çok katmanlı bir yapıdadır. Dijital teknolojiler, enstalasyonlar ve immersif mekân deneyimleriyle espas, sanal ve fiziksel mekân sınırlarını aşarak sanatın algı ve düşünce boyutlarını genişleten temel bir unsur haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Espas, boşluk, derinlik, heykel, mekân.

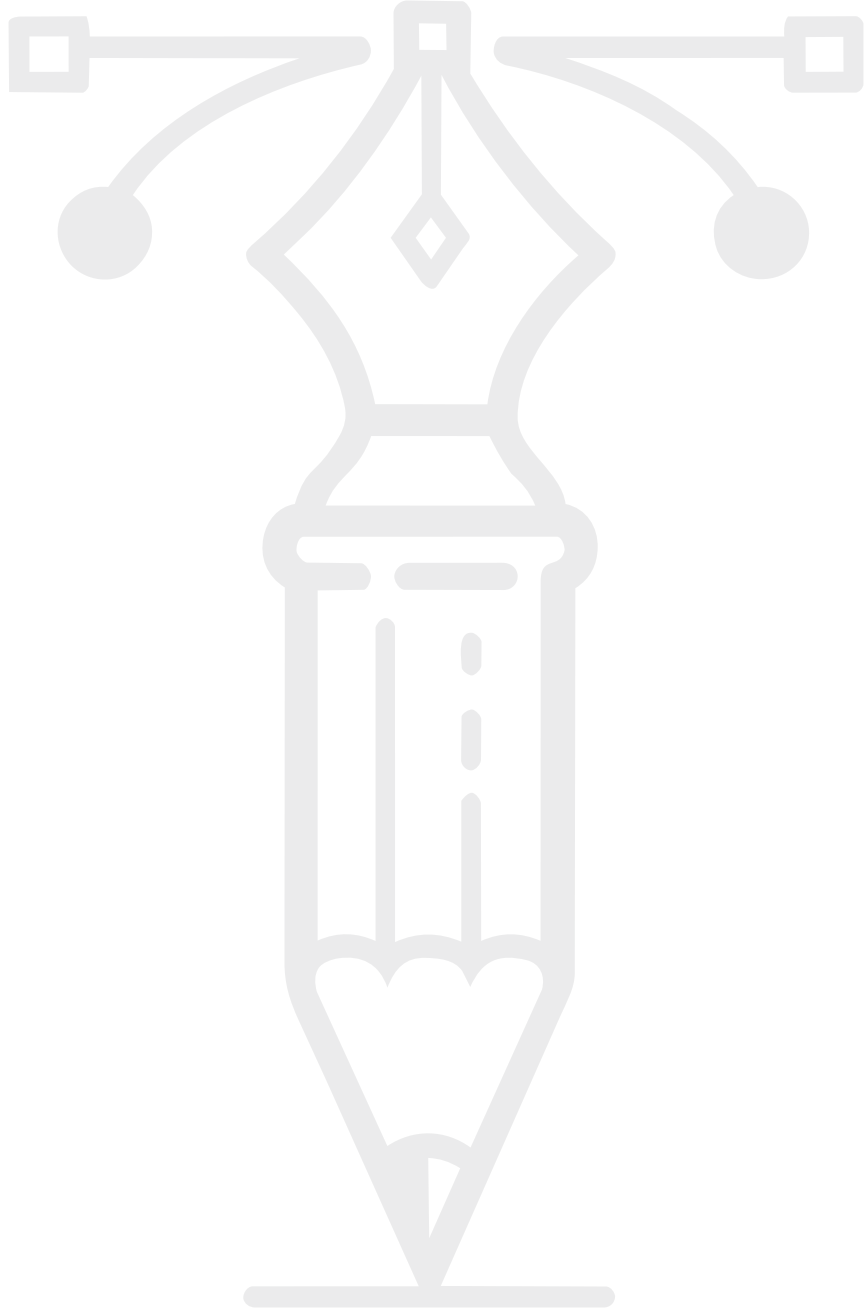
JEL Kodları: Z11, Z19, O39.

Abstract

Although space is generally considered a secondary element in art history, defined as a plastic element that describes the void and spatial relationships between figures, objects, and forms, this essay emphasizes that space is not merely an area surrounding mass, but also an active aesthetic and conceptual element that produces meaning, transforms perception, and shapes the viewer's experience. The aim is to explain its place in contemporary art by examining the historical and philosophical transformation of space in painting and sculpture. Thus, the multifaceted nature of space's perceptual and aesthetic effects has been explored. The research was conducted using qualitative and theoretical methods; topics such as spatial perception, viewer experience, and the psychological effects of emptiness were addressed in an aesthetic and philosophical context. The role of space in the dialectic of mass and void is evaluated through an interdisciplinary approach. The study states that space has historically transformed in three stages: in Antiquity and the Middle Ages, it was seen as a sacred and mass-bound area; in the Renaissance, it became a principle that created the illusion of depth with perspective; in the 20th century, it became independent of mass and gained aesthetic and conceptual value. In modern and contemporary art, space has transformed the viewer from a passive observer into an active part of the space. Beyond being a flat compositional element, space is a multi-layered structure that carries psychological, philosophical, and social meanings. Through digital technologies, installations, and immersive spatial experiences, space has become a fundamental element that transcends the boundaries of virtual and physical space, expanding the dimensions of perception and thought in art.

Keywords: Spacing, void, depth, sculpture, place.

JEL Codes: Z11, Z19, O39.

www.stakongre.org